

ми^нния за съвершени истини, отъ които ми^нния много има за оставяне и твърдѣ малко за приемание. Така се образуватъ онѣзи рабски личности за които какво ще кажѫтъ хората е върховний нравственъ законъ, и които сѫдѣтъ за ми^ннията, за работите, за характерите, за всяко ищо по тонътъ на послѣдната мода и на своятъ малъкъ крѣгъ отъ послѣдователи. Съ какво се занимава въобщѣ свѣтътъ? да сравнява постоянно положенията и лицата; всякой се счита за честитъ че е по голѣмъ отъ тогози и страда че е по малъкъ отъ оногози. Това лжжливо удоволствие, това горчиво страдание е животътъ на свѣтовнитъ лица. Не е ли ужасно да внушавашъ на дѣтиството тѣзи нещастни страсти, да го учишъ да сравнява, да завижда, да прѣзира?¹⁾ Дѣтиството нищо не знае отъ тия работи: то е възрастъта на равенството и равнодушието. Не го запознавай съ стъпенитъ на които се дѣлѫтъ хората споредъ богатството, промѣната, родътъ и положението; и като го привикнувашъ полѣка лѣка на почитане къмъ другигъ, глѣдай да се продължава колкото е възможно повече онова

¹⁾ «Помни единъ денъ, каза Госпожа де Ремюза, че харесахъ роклята на едно малко осемъ-годишно момиче, краищата на която бѣше напѣзена и укичена съ една такава грижа, щто трѣбвало да е костунала върдѣ скъло. Малкото момиче, твърдѣ задоволно че роклята му стана прѣдметъ на внимателно разглеждане, ми отговори по они полу-истинегъ, полу-задоволенъ начинъ, когото е видѣла у нѣкон жени, които, по прѣдметъ на гиаделнето, показватъ една лжжлива снисходителност и скромность: „тая рокля е, оба е, много прости!“ . . . Когато то ми говореше, при него стоеше една отъ другаркитѣ й почти на сѫщата възрастъ, блѣата дѣрха изъ която нѣмаше никакво укрепление; и начинътъ по който тѣзи дѣй малки момичета се глѣдаха една друга въ тѣзи минута не ми се виждаше да пригадаю вѣче на дѣтиството, което ми причини едно чувство на съжаление и за едното и за другото».